

Wielki Czwartek

- Pan Jezus zaprasza nas do Wieczernika

46

Cele katechetyczne

- wyjaśnienie znaczenia i symboliki Wielkiego Czwartku;
- uświadomienie obecności w Eucharystii samego Jezusa, który daje nam siebie jako pokarm.

Treści

- Wielki Czwartek to pamiątka Ostatniej Wieczerzy, podczas której Pan Jezus ustanowił sakramenty Eucharystii i kapłaństwa;
- Eucharystia jako Uczta (Mt 26, 26-28).

Wymagania

Uczeń:

- tłumaczy znaczenie Wielkiego Czwartku i tego, co wydarzyło się w Wieczerniku;
- wyjaśnia, że w Eucharystii spotykamy się z Chrystusem i karmimy się Jego Ciałem;
- wyjaśnia, czym są Pascha i Ostatnia Wieczerza;
- opowiada o ustanowieniu Eucharystii.

Postawy

Uczeń:

- uczestniczy w Wielki Czwartek w liturgii Triduum Paschalnego;
- pragnie spotykać się z Chrystusem Eucharystycznym.

Środki dydaktyczne

Obrazy lub filmy ilustrujące Ostatnią Wieczerzę; symbole uczty paschalnej i Eucharystii; ilustracja przedstawiająca części Mszy Świętej; Pismo Święte; podręcznik.

Metody dydaktyczne

Pogadanka; odgrywanie scenek; podróż w wyobraźni, opowiadanie, pokaz; praca z obrazem, filmem; praca w grupach; ćwiczenia językowe i plastyczne; lektura Pisma Świętego; piosenka.

Korelacja z edukacją szkolną

- edukacja polonistyczna – tworzenie opowiadań o dniach świątecznych i uroczystościach; słownictwo: „Eucharystia”, „kapłaństwo”;
- edukacja plastyczna – prace rysunkowe, symbole eucharystyczne w malarstwie;
- edukacja muzyczna – pieśni: *Zbliżam się w pokorze*; *Pan Wieczernik przygotował*;
- edukacja językowa – słówko w języku angielskim związane z treścią lekcji.

Propozycja realizacji

1. Modlitwa: *Ojcze nasz* i przykazanie miłości.
2. W trakcie lekcji, aby omówić teksty dotyczące liturgii Mszy Świętej, nauczyciel może pracować z *Domownikiem*.
W ramach pracy domowej uczniowie mają przeczytać te teksty wraz z rodzicami i porozmawiać z nimi o znaczeniu poszczególnych postaw i gestów na Mszy Świętej.
Można też skorzystać z książeczek do nabożeństwa, aby pokazać i wyjaśnić opisy dotyczące liturgii Mszy Świętej, zarazem nauczyć dzieci przystępujące do Komunii Świętej korzystania z modlitewników.
Ważne, by uzmysłowić uczniom, że do tego najważniejszego spotkania z Jezusem trzeba się dobrze przygotować i stale pogłębiać nasz świadomy udział w Eucharystii.
3. Prezentacja fragmentu filmu o wieczerzy paschalnej Żydów, o Ostatniej Wieczerzy (np. *Pasji* w reżyserii Mela Gibsona, *Jezus* (amerykański dramat biblijny z 1979 roku w reżyserii Petera Sykesa i Johna Krishna) lub *Jezus z Nazaretu* (miniserial biblijny z 1977 roku w reżyserii Franco Zeffirellego); można pokazać

obrzęd obmycia nóg w czasie liturgii Wielkiego Czwartku sprawowanej przez papieża, biskupa lub proboszcza lokalnej parafii; katecheta powinien sprawdzić bieżący dostęp do materiałów filmowych w internecie).

4. Z jakiej okazji spotkali się uczniowie i Jezus? Czego pamiątką była Ostatnia Wieczerza? Znając specyfikę klasy, można zaproponować grupie przeżycie gestu obmycia nóg tak, by dzieci doświadczyły, jak to jest myć komuś nogi albo pozwolić być obmytym przez kogoś bardziej znaczącego od siebie, albo pokazać fragment filmu ukazującego tę ewangeliczną scenę.
5. Lubimy spotykać się z najbliższymi przy stole, organizujemy uroczyste obiady, kolacje, przyjęcia, często dla uczczenia jakiegoś wydarzenia. Podobnie było za czasów Jezusa. Dzień przed śmiercią Pan Jezus zgromadził swoich uczniów w Wieczerniku na wspólnej uczcie paschalnej. Tam ustanowił sakrament Eucharystii i kąpielstwa.
6. Odczytanie fragmentu Pisma Świętego (Łk 22, 7–13). Zwrócenie uwagi na to, co jest wyrazem miłości, służby, ofiary Jezusa. Wyjaśnienie znaczenia trudnych terminów.
7. Omówienie i utrwalenie „Pamiętaj”. Każda Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy. W czasie Ostatniej Wieczerzy Pan Jezus ustanowił sakramenty Eucharystii i kąpielstwa. Po raz pierwszy dał siebie ludziom na pokarm pod postacią chleba i wina. Ten pokarm ratuje nas od szatana, grzechu i śmierci wiecznej.
Wykonanie zadań 4, 3 z podręcznika.
8. Omówienie ilustracji z podręcznika: baranek, chleb praśny, gorzkie zioła. Przypomnienie, że Bóg wyzwolił Żydów z niewoli egipskiej, tych, którzy ofiarowali baranka i spożywali jego mięso. Omówienie malarskiego przedstawienia Ostatniej Wieczerzy oraz zdjęcia przedstawiającego moment konsekracji.
Wykonanie zadania 2 z podręcznika.
9. Praca plastyczna: Do szkatułki – przygotowanej wcześniej w trakcie realizacji materiału z działu IV – uczniowie przyklejają hasło: **MSZA ŚWIĘTA PAMIĄTKA OSTATNIEJ WIECZERZY**. Nauczyciel omawia jego znaczenie. Tłumaczy, że pierwsza Msza Święta miała miejsce w Wieczerniku i przytacza słowa Jezusa, które powtarza kapłan podczas przeistoczenia.

10. Uczniowie układają spontaniczną modlitwę, w której dziękują Jezusowi, że daje nam siebie za pokarm.
 11. Śpiew wybranej pieśni eucharystycznej, np. *Zbliżam się w pokorze* lub *Pan Wieczernik przygotował*.
 12. Nauczyciel dostosowuje do toku lekcji wykonanie zadań z *Kart pracy*. Jest ich wiele, bo w tym roku uczniowie przygotowują się do „swojego” Wielkiego Czwartku.
 13. Odczytanie i omówienie zadania z *Domownika*, które jest umieszczone na pasku w *Kartach pracy*.
Przy lekcjach dotyczących Eucharystii warto skorzystać z zawartych w *Domowniku* rozważań i pytań, zachęcając uczniów, by wraz z rodzicami, przeczytali teksty tam zamieszczone.
- Warto wykorzystać na lekcji tekst mówiący o głodzie spotkania z Jezusem w trudnych sytuacjach życiowych:
Spotkanie z Jezusem Eucharystycznym.

OPOWIADANIE

We wrześniu pracujemy nadal na ogrodach. Nagle wśród Polaków rozchodzi się radosna wieść, którą nasi rodacy przekazują sobie wzajemnie, a mianowicie, że w Semipałatyńsku jest ksiądz, Polak – ksiądz Tadeusz Fedorowicz. Łzy wzruszenia cisną się do oczu i jednocześnie rodzą się pytania, czy to możliwe, czy prawdziwe, że jest ksiądz pośród nas? Ksiądz – tutaj? Okazuje się, że ksiądz Tadeusz Fedorowicz dołączył dobrowolnie do transportu ludzi wywożonych ze Lwowa, żeby na zesłaniu pełnić wśród nich posługę kapłańską.

Ogarnia nas ogromna radość, z pewnością będziemy mogli przystąpić do sakramentu pokuty po trzech długich latach, a może nawet będziemy uczestniczyć w Eucharystycznej Ofierze? Jezus przyjdzie do nas, do tego miasta wśród stepów nad Irtyszem. Przyjdzie do zatroskanych, strudzonych, głodnych i zamieszka z nami. Jak mamy się przygotować na to spotkanie? Czy wystarczą nasze gorące, spragnione serca, uzbierane stepowe kwiaty, jesienne kwiaty, cudze domostwa, w których mieszkamy? Czy to wystarczy? On o nas nie zapomniał, choć nieraz tak nam się wydawało. Nadeszła chwila spełnienia naszych pragnień i tęsknot.

Wkrótce ksiądz Tadeusz odwiedza nasze chaty. Przy ulicy Uczylicznej u pani Urbańskiej odbywa się spowiedź. Długie spojrzenie

dobrych, pogodnych oczu i bardzo piękne, ciepłe słowa dodają otuchy. Przypominam sobie moją pierwszą spowiedź i pierwszą Komunię Świętą, do której przygotowywał mnie w Poznaniu ksiądz Jerzy.

Jest wrześnieowa niedziela, gromadzimy się w chacie, którą udostępnił nam gospodarze – Tatarzy (jakże dziwna jest historia). W chacie tej ksiądz Tadeusz sprawuje Najświętszą Ofiarę. Wszyscy płacemy ze wzruszenia. Chleb, którego tak bardzo pragniemy, przeistacza się w Ciało Chrystusa. Nie jest to chleb zdobywany od czasu do czasu i dzielony pomiędzy wszystkich z dokładnością iście aptekarską – to jest sam Jezus Chrystus ze swoją Mocą i swoją wielką, ogarniającą nas Miłością.

Fragment z książki B. Piotrowskiej-Dubik,
Kwiaty na stepie, Warszawa 1997.

Po lekturze tekstu katecheta przypomina uczniom, jakie jest znaczenie sakramentu kapłaństwa. Warto skorzystać z lekcji o sakramencie kapłaństwa z podręcznika do klasy II, a także z opowiadania ks. Twardowskiego *Po co są księża*, jego wierszy o kapłaństwie. Katecheta podkreśla, że zadaniem kapłanów jest sprawowanie sakramentów świętych i nauczanie – głoszenie słowa Bożego, służba Bogu i ludziom.